

FYRIVARNIÐ, IÐ IKKI VIRKAÐI

1955-sáttmálin man vera stórsta mistak, ið gjört er í sjómálmálinum; men tibetur eydnaðist tað núverandi landsstýri at fáa sáttmálan aftíknari. Hetta gjörði, at vit veruliga finga 12 mila marki staðin fyri 3 mila mark og sáttmálatíðina stytta frá 12 niður í 3 ár.

Eftir áheitan skulu vit her endurprentað tað »fyrivarnið«, ið táverandi landsstýrisflokkar heftu uppi sáttmálan. Lesarnir siggja herav, at hetta fyrivarni onga nyttu var til. Tað er soljóðandi:

»Uttan harvið at ganga við til nakað, sum skerja kann okkara seguliga rættindi og rættindi eftir millumlanda landi til rúmar fiskimark undir Føroyum samtykkir. lógtingið landsstýrisins uppskot til sáttmála við bretska ríkisstýri við undantak av 3) (t. e. rætt til at bota trol o. l. í føroyskari havni), men undir tí forútsætning at danska ríkisstýri vil gera stig til tingingar við Bretland um nýggja viðgerð, um so er og so skjótt grundarlag viðv. fiskimarki eru samtyktar á millumlanda ella í bilateralum (tveggja landa millum) skipanum, sum

høvdu givið Føroyum stórri sømdir, enn sáttmálin gevur, um so er, at tær vóru galdandi í løtuni.»

Tá somu menn, sum henda sáttmála gjördu, drógu hetta fyrivarnið fram, tá Ísland setti slitt mark út, so skilja øll, at hetta kundi ikki virka, tí Ísland setti ikki slitt mark út eftir altjóðareglum og ei heldur sambært sáttmála við annað land

hann var loysingarmaður svaraði hann blaðmanninum aftur:

»Jeg er losrivesesmand, men ikke forebenet losrivesesmand.«

Hvat vil fólkaflokkurin?

Tað veit eingin, heldur ikki fólkaflokksmenn sjálvir; men vit hava einstøk dómi um, hvat vildi hent um teir finga meiráluta á tingi. í 1943 finga teir 12 menn valdar. Tað fyrsta, teir gjördu á tingi, var at seta uppskot um at stórreiðararnir skuldu fáa allan tann skattin afturgoldnan, ið tá var lagdur í grunnar av tingingum.

MONTAIGNE: Vit stákast ofta við annara manna hugsan og vitan, men gloyma at gera alt hetta til okkara egna. Vit líkjast einum manni sum treingir til eld og fer til grannan — har finnur hann eitt stórt og vakurt bál, verður sitiandi og vernir seg, men gloymir at taka eld heim við sær til sína egna grúgvu.

Danmark — Svøríki.

Landskappingardystur var seinasta seinasta sunnudag í Ídrætsparken í København millum Danmark og Svøríki. Hann endaði við 6-0 til Svøríki, og er hetta størsta tap, ið Danir nakrantíð hava havt mótevís Svøríki. Landskappingardystir millum hesi lond hava farið fram síðan 1913. Á fyrsta sinni taptu Svíar 8-0 og einaferð seinri hava teir tapt 10-0.

Í gjár var landskappingardystur millum Danmark og Ísland í Reykjavík.

AT fólkatalið í heiminum er nú 2.800.000.000. Mesta fólkatal hefur Kína, 640 milj., India 400 milj. Sovjetsamveldið 200 milj. og USA 170 milj. Yvir 50 milj. hava Vesturtýskaland, Ongland, Japas, Indonnesia og Pakistan.

AT meira enn helmingurin av fólkinum býr í Asíu og bara 14 pst. í Europu. AT fólkatalið veksir við 45 milj. um árið, t. v. s. 5000 um tíman ella 85 um minuttin.

AT Bretland, Malta og Bermuda hava meira enn 500 íbúgvir uppá kv. km. Holland, Belgia, Formosa og Porto Rico yvir 250, Kanada og Ísland bara 2 og Sahara, Grønland, Alaska og Australia bara 1 uppá hvørja kv. km.

AT í Europu búgva 84 á hvørja kv. km og í USA 22.

AT flest børn verða fødd í Afríku og Latinameríku, meðan talið er lægst í Europu og Suðurhavssýggjunum.

AT føðingartalið er 34 uppá hvørja

1000 íbúgvir fyri allan heimin. Í Guineu í Afríku er talið 64.

AT barnadýðilgheitin er minst í Svøríki, Íslandi og Hollandi, bara 17 av hvørjum 1000, meðan tað í Norð-Rhodesiu doyggja 259 av hvørjum 1000.

AT í 17 londum er móðallivialdurin farið uppum 70 ár. Stytsta lívaldurin hava Indiubúgvir, bara 32 ár bæði fyri kvinnur og menn.

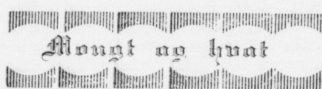
AT meðal giftingaraldurin er 24 fyri kvinnur og 27 fyri menn.

AT hjónarandið er gott fyri heilsuna; tey giftu liva longri enn tey ógiftu.

TAÐ ER VERULEIKI:

AT tað í tingsetuni 1956-57 eydnaðist JAVNAÐARFLOKKINUM at vinna meiráluta fyrst uppskotinum um 6 TÍMA VAKTARSKIFTI umborð á trólarum, hóast reiðararnir og táverandi landsstýri av øllum alvi royndu at forða fyri at málið varð fram.

JULI: 2. til minnis um Svithum biskopp í Winchester. — 6. ØKUSÓL 8. SELJUMANNA, til minnis um heilaga Sunnuvín, sum umkomst á Seljuoyggi. — 20. MARGRETU — MESSA, til minnis um Margretu, heilaga kvinnu í Antiokiu. — 22. MARIU MAGDALENUMESSA. — 23. HUNDADAGARNIR byrja. — 25. JAKUPSMESSA, til minnis um Jakup apostul, son Sabedeusar. — 29. ÓLAVSOKA (fyrra), til minnis um deyðadag hins heilaga Ólav kong.

MALTA er gittin oyggj í Meðalhavinum. Aftrat henni koma oyggjarnar Gozo og Comino — 316 kv. km. við 320.000 íbúgvum. Um Danmark var líka tætt fólkad, skuldi har búa 45 milj. Karl V gav Johanittarriddarunum oynna í 1530, tá teir vóru ríknir av oynni Rhodos. Napoleon Bonaparte hersetti oynna; men fólkad gjørdi uppreisn og fekk stuðul frá Bretum, ið finga oynna til ognar í 1814. Undir seinasta heimsbardaga varð oyggin bombad í 900 dagar og 6000 hús vórðu lögð í sor.

Lýsing í amerikanskum blaði: »Okkara trykknappur halda líka leingi sum pyramidurnar í Egyptalandi.«

5 spurningar.

1. Hvat er Jóansoka til minnis um?
2. Pæturssoka: nær? til minnis um?
3. Hvøjrjir hava verið lógmenn síðan 1948?
4. Hvøjrjir hava verið landsstýrismenn síðan 1948?
5. Hvussu nógvir telefonir vóru í Klakksvík 1907?

(Svar aðrastaðni)

BARNAMATUR

Donsk yrking:

Alle de uvorne unger
de råber om kap, så det runger.
De hyler og skriger og hviner
og farer omkring som kaniner.

De ruller om hjørnet på skejter
og piber og pifter og fløjter.
De tegner med krit på stakittet,
selve huset blir malet og hvidtet.

De skinger og skogrer og skriger.
Hør efter — hvad er det, de siger?
» — hvis ikke det passer den herre,

så find ham et sted, som er — værre!«
(Borge Kaas)

GÁTA. Bókstavirnir í miðuni eru tiknir burtur. Finn teir. Lisnir niðureftir verða teir eitt mannsnavn.

KO — UR
SV — RT
MA — IN
UL — IN

KRUSCHEV og HC. Tá H. C. Hansen var á vitjunnarferð í Ruslandi, drukku teir skál Kruschev og hann. Hvørja ferð Kruschev hevði tómt glasið, vendi hann tí, helt tí uppi yvir høvðinum og segði.

— Gævi tygum finga so nógv vónbrot, sum tað eru dropar í hesum glasi-num!

So visur var hann í at hava tómt glasið nógv væl.

VÆL GJÖRT. Fyri 200 árum síðan livdi maður í Yorkshire í Onglandi, ið kundi halda eitt peningstykki millum nösina og hókuna.

VIS ORÐ: Ungdómurin nú á døgum er meira bersogin enn ungdómurin var áður í tíðini. Hann syndar eisini meira opinlyst enn vit gjördu.

Svar uppá 5 spurningar: 1) føðing Jóhannes doypara. 2) 29. juni, til minnis um blóðvitisdeyða Pætur og Paulus apostlar. 3) Andreas Samuelsen, Kr. Djurhuus og P. M. Dam. 4) J. P. Davidson, Kr. Djurhuus, L. Zachariassen, Th. Petersen, R. Long, H. Djurhuus, Jakup Jensen, Edv. Mitens, N. W. Poulsen. 5) 4.

Læknin: Anda djúpt inn og sig 3. firðir 9.

— Maður mín er í Egyptalandi og leitir eftir hieroglyfum.
— Á ja, men eru tygum ikki bangin fyri, at hann verður bitin?

HVI SLUPPIR ERU KVENKYN.

Hví siga vit hon um eina slupp?

Tað er tí:
— at kvinnan ofta tekur ræðið av manninum;

— at eins og kvinnan tola tær ikki at yvirlastast;
— at tær eru so dýrar at rigga til;
— at tær mugu málast ofta fyri at halda seg snøggar;
— at eins og kvinnan skifta tær navn, tá tær skifta eigara;
— at tær hava verið orsek til, at mangur maður er burturgingin;
— tær hava eina vaggandi gongd;
— at tær kosta meira at halda, enn eigarin er nøgdur við;
— at tær mugu hava ein mann at stýra sær!

MINNIST TIL: at halda SOSIALIN!
at keypa SOSIALIN!
at lesa SOSIALIN!

VALDEMAR LUTZEN

Telf. 1020 Thorshavn

»TIMES«.

Ein limur av Arbeðaraflokkinum í bretska undirhúsinum hevur sett fram uppskot um, at stjórnin skal nationalisera hitt heimskenda blaðið »TIMES«.

Í uppskotinum verður sagt, at endamálið við nationaliseringini av blaðnum er at geva tí stórra frælsi undir einari leiðslu og at gera blaðið »meira virkt og meira álitandi.«

Uppskotið nevnr ikki onnur bløð — bara »Times«, tí blaðið undir slegginum móti uttanríkisráðharranum Selwyn Lloyd hevði »villleitt Bretland og allan heimin.« við at bera tey tíðindi, at Selwyn Lloyd skuldi leggja uttanríkisráðharrastarvíð frá sær.

Somu løn fyri sama arbeiði.

Tey í arbeiða í bankanum, maðurin og kvinnan. Tey handa pening út og inn um bankadiskin, gera akkurat sama arbeiði; men tá tey fara eftir lønini, fær maðurin hópinn meira av peningi enn kvinnan. Soleiðis gongur á øllum okjum. Kvinnurnar vera stórliga undirløntar, sjálvt um tær útinna sama arbeiði eins væl, virðiliga og skjótt sum maðurin. ILO — alheimssamskipanin av øllum verkafólki — hevur lagt til brots fyri at koma hesum órættvísi til livs. Í Noreg, har javnaðarmenn hava reinan meiráluta, ætla teir nú at skráseta við lóg, at kvinnur og menn fáa somu løn. Í Danmark hevur Landsorganisationsen (fyrr: De samv. fagforbund) gjørt av at seta hetta sama fram sum eitt høvuðsmál, tá farið verður undir nýggjar sáttmálasamráðingar. Vit nevndu bankarnar, har er tó tað hent í Danmark, at í hesum yrki fáa nú kvinnur og menn somu løn í Danmark.

Herfyri var nr. 4 á tjóðveldislistanum í Norðoyum til seinasta val í Keypmannahavn. Har hevði »Berlingske Tidende« samroðu við hann um ymiskar spurningar, og komu teir eisini inn á loysingina. Tá hann varð spurður, um